

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 08.12.2022 § 201

§ 201

Espoon ja Kauniaisten kaupunkien ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Favorin Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta merkitsee tiedoksi Espoon ja Kauniaisten kaupunkien ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2022.

Käsittely

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Taustaa

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/49/EY ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta (ympäristömeludirektiivi) tuli voimaan 18.7.2002. Direktiivin tavoitteena on määritellä yhteisölle yhteinen toimintamalli, jonka avulla voidaan välttää, ehkäistä tai vähentää ympäristömelulle altistumisen haittoja, joiksi katsotaan myös melun häiritsevyys. Haittoja vähennetään tärkeysjärjestyksessä. Päämääränä on saada jäsenvaltioiden melutasoista vertailukelpoisia tietoja. Ympäristömeludirektiiviä on täydennetty vuonna 2015 direktiivillä (EU) 2015/996, jonka liitteessä on esitetty yhteinen laskentamenettely.

Direktiivi koskee yli 100 000 asukkaan väestökeskittyviä, pääliikenneväyliä sekä suuria lentoasemia. Tieliikenteen pääväyliä ovat direktiivin mukaan tiet, joilla liikennöi vuosittain yli 3 miljoonaa ajoneuvoa.

Rautatieliikenteessä pääväyliä ovat ne, joilla liikkuu vuosittain yli 30 000 junaa. Suuret lentoasemat ovat siviililentoasemia, joilla on vuosittain yli 50 000 nousua tai laskua.

Direktiivi velvoittaa keräämään, vertailemaan ja välittämään ympäristömelua koskevaa tietoa. Direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi:

- tehdään meluselvitykset ympäristömelulle altistumisesta,

- laaditaan toimintasuunnitelmat melun ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä
- välitetään tietoa ympäristömelusta ja sen vaikutuksista kansalaisille.

Valtioneuvoston asetuksella meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista (1107/2021) säädetään käytettävistä melun tunnusluvuista, meluselvitysten yksityiskohtaisesta sisällöstä sekä niiden laatimisen aikatauluista. Asetuksessa todetaan, että sitä sovelletaan ainoastaan ympäristömeludirektiivin täytäntöön panemiseksi annetun lain tarkoittamiin selvityksiin. Sitä ei täten sovelleta muihin Suomessa tehtäviin meluselvityksiin.

Pääkaupunkiseudun ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys

Pääkaupunkiseudun meluselvitys tehtiin Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Väyläviraston yhteistyönä. Projektiryhmän toimintaan osallistui myös Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys tehdään viiden vuoden välein. Meluselvityksen pohjalta kukin kaupunki julkaisi oman meluselvitysraporttinsa syksyllä 2022. Espoo ja Kauniainen tekivät yhteisen raportin.

Selvityksen laskennat ja raporttipohjat toimitti konsultti Promethor Oy. Melulaskennat tehtiin selvitysalueella CNOSSOS-EU-laskentamallilla neljän metrin laskentakorkeudella käyttäen ympäristömeludirektiivissä annettuja melutasosuureita, päivä-ilta-yömelutasoa L_{den} ja yömelutasoa L_n .

Suomessa ympäristömelua säännellään valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) annettujen ohjearvojen nojalla. Ohjearvot koskevat päivän ja yöajan keskiäänitasoja L_{Aeq} ja ne on sidottu pohjoismaiseen laskentamalliin. Selvityksen lisätyönä tehtiin melulaskelmat kansallisilla melutasosuureilla ($L_{Aeq,7-22}$ ja $L_{Aeq,22-7}$), jotka kuvaavat melutasoa kahden metrin korkeudella.

Päivä-ilta-yömelutasoa käytetään Suomessa ainoastaan direktiivin tarkoittamissa meluselvityksissä. Melutasosuure saa eri lukuarvoja kuin Suomessa käytettävä päiväajan keskiäänitaso, joten meluselvityksessä saatuja ympäristömeludirektiivin mukaisia tuloksia ei voi suoraan verrata muiden Suomessa tehtävien meluselvitysten tuloksiin.

Selvityksessä laadittiin meluvyöhykekartat sekä arvioitiin melulle altistuvien asukkaiden ja herkkien kohteiden määrät. Laskennat perustuvat vuoden 2021 tietoihin.

Ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2022 Espoossa

Espoossa meluselvityksessä arvioitiin pää- ja kokoojakatujen, maanteiden ja niiden ramppien sekä rautateiden melupäästöt. Finavia Oyj tekee Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen osalta meluselvityksen vuosittain. Meluselvitykseen ei sisälly teollisuusmelu, koska teollisuusmelua käsitellään ja seurataan teollisuuslaitosten ympäristöluvuissa. Myöskään työmaamelua ei ole sisällytetty selvitykseen sen väliaikaisuuden vuoksi.

EU-laskentojen perusteella asukasmäärä alueilla, joilla tieliikenteen aiheuttama päivä-ilta-yömelutaso L_{den} ylittää arvon 55 dB(A), on Espoossa 74 027 eli noin 25 % kaupunkilaisista.

Rautateiden aiheuttamilla meluvyöhykkeillä, joilla L_{den} ylittää arvon 55 dB(A), asuu 2594 asukasta (1 %).
Asukasmäärä alueilla, joilla tieliikenteen aiheuttama päiväajan ekvivalenttimelutaso $L_{Aeq,7-22}$ ylittää arvon 55 dB(A), on 77 375. Näillä alueilla asuvien asukkaiden osuus kaupunkilaisista on 26 %.

Rautateiden aiheuttamilla meluvyöhykkeillä, joilla $L_{Aeq7-22}$ ylittää arvon 55 dB(A), asuu 975 asukasta (< 1 %).

Edelliseen meluselvitykseen 2017 verrattuna melulle ($L_{Aeq,7-22} > 55$ dB(A)) altistuvien asukkaiden määrä asukasmäärään suhteutettuna on katujen ja maanteiden osalta kasvanut kaksi prosenttiyksikköä. Tarkasteltaessa pelkästään maanteiden melulle altistuvien määrää, on suhteellinen altistujamäärä pienentynyt 1,8 prosenttiyksikköä. Pienentymistä selittävät lähinnä uudet melusteet Turunväylällä sekä nopeusrajoituksen alentaminen Länsiväylällä. Rautateiden osalta suhteellinen altistujamäärä on pysynyt lähes samana.

Meluselvityksen tuloksista on tiedotettu espoolaisia kaupungin verkkosivuilla julkaistulla uutisella:

[Uutinen meluselvityksen 2022 valmistumisesta](#)

Meluntorjunnan toimintasuunnitelma

Meluselvityksen perusteella Espooseen laaditaan virkamiestyönä vuosille 2024-2028 ympäristömeludirektiivin mukainen meluntorjunnan toimintasuunnitelma. Suunnitelman on valmistuttava 18.7.2024 mennessä. Toimintasuunnitelmassa esitetään muun muassa lyhyen ja pitkän ajan suunnitelma meluntorjuntatoimista ja niiden arvioiduista vaikutuksista melulle altistuvien asukkaiden määrään. Lisäksi käsitellään toimenpiteiden vaatimaa rahoitusta ja vuorovaikutusta. Espoo ja Kauniainen laativat yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman.

Meluselvitys 2022 löytyy Espoon kaupungin verkkosivuilta:

[Espoon ja Kauniaisten kaupunkien ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2022](#)

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi